

Instytut Badawczy Dróg i Mostów
Dział Certyfikacji Wyrobów
ul. Instytutowa 1, 03-302 Warszawa
tel. 22 698 06 06 w. 415, 416, 417, 418, 440
22 811 91 63
www.ibdim.edu.pl

ZASADY CERTYFIKACJI

Informator

Warszawa, maj 2023 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
2. Podstawy prawne działalności certyfikacyjnej oraz akty normatywne	3
3. Ogólne zasady oceny zgodności	4
4. Znakowanie wyrobów budowlanych	6
5. Informacje o jednostce certyfikującej wyroby	6
6. Zakres działalności certyfikacyjnej IBDiM	7
7. Zasady procedury certyfikacyjnej	7
8. Opłaty za działalność certyfikacyjną	11

Załącznik nr 1 Schematy procedur certyfikacyjnych

Dokumenty dostępne poza informatorem, publikowane na stronie internetowej www.ibdim.edu.pl :

Wniosek o wydanie krajowego certyfikatu stałości właściwości użytkowych

Wniosek o wydanie krajowego certyfikatu zgodności zakładowej kontroli produkcji

Wniosek o wydanie certyfikatu stałości właściwości użytkowych

Wniosek o wydanie certyfikatu zgodności zakładowej kontroli produkcji

Wnioski o przedłużenie ważności / rozszerzenie zakresu certyfikatów

Zakres akredytacji nr AC 052

Zakres notyfikacji

Cennik jednostki certyfikującej wyroby

1. Wstęp

Niniejszy dokument zawiera informacje na temat podstaw prawnych i ogólnych zasad systemu oceny zgodności oraz zakresu, trybu certyfikacji i opłat pobieranych za działalność certyfikacyjną prowadzoną przez jednostkę certyfikującą wyroby - Instytut Badawczy Dróg i Mostów, zwany dalej Instytutem lub IBDiM.

IBDiM prowadzi certyfikację w obszarze obowiązkowym - wg systemów oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych 1 i 1+ oraz 2+. Niniejszy informator przeznaczony jest dla producentów ubiegających się o **krajowy certyfikat stałości właściwości użytkowych/certyfikat stałości właściwości użytkowych** (certyfikacja wg systemów 1 i 1+) lub **krajowy certyfikat zgodności zakładowej kontroli produkcji/certyfikat zgodności zakładowej kontroli produkcji** (certyfikacja wg systemu 2+).

2. Podstawy prawne działalności certyfikacyjnej oraz akty normatywne

Podstawy prawne działalności certyfikacyjnej i dokumenty normalizacyjne stanowią:

- **Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności** (Dz. U. Nr 166, poz. 1360);
- **Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane** (Dz. U. Nr 89, poz. 414);
- **Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych** (Dz. U. Nr 92, poz. 881);
- **Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie sposobów deklarowania właściwości użytkowych wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym** (Dz. U. z 2016 r. poz. 1966);
- **ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiające zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylające dyrektywę Rady 89/106/EWG** (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 88 z 4.4.2011);
- **ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) NR 568/2014 z dnia 18 lutego 2014 r. zmieniające załącznik V do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 dotyczący oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych wyrobów budowlanych** (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 157 z 27.5.2014);
- **PN-EN ISO/IEC 17065:2013-03 Ocena zgodności – Wymagania dla jednostek certyfikujących wyroby, procesy i usługi;**
- **DAN-01 wyd. 3 z 6.05.19 r. Akredytacja jednostek oceniających zgodność do działalności objętej Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 305/2011 (CPR);**
- **DAC-24 wyd. 3 z 6.05.2019 r. Akredytacja jednostek oceniających zgodność w zakresie krajowych systemów oceny i weryfikacji stałości użytkowych wyrobów budowlanych;**
- **DACW-01 wyd. 7 z 28.11.2021 r. Akredytacja Jednostek Certyfikujących Wyroby;**
- inne dokumenty i wytyczne Polskiego Centrum Akredytacji.

Wszystkie wymienione akty prawne obowiązują wraz z ustanowionymi do nich zmianami. Pełny wykaz aktów prawnych zamieszczony jest w internecie pod adresem: www.isip.sejm.gov.pl, a pełny wykaz dokumentów i wytycznych PCA – na stronie www.pca.gov.pl.

3. Ogólne zasady oceny zgodności

Krajowy system akredytacji jest organizowany przez Polskie Centrum Akredytacji, PCA. Akredytuje ono między innymi laboratoria badawcze i jednostki certyfikujące wyroby.

O certyfikat potwierdzający zgodność wyrobu budowlanego z właściwym dokumentem odniesienia mogą ubiegać się producenci będący podmiotami gospodarczymi w rozumieniu przepisów polskiego prawa gospodarczego. Certyfikacja wyrobu nie zwalnia producenta z odpowiedzialności za wyrób, ani nie powoduje przeniesienia części tej odpowiedzialności na jednostkę certyfikującą wyroby.

Funkcjonowanie systemu oceny zgodności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określa *Ustawa o systemie oceny zgodności, Ustawa o wyrobach budowlanych*, jak również *Ustawa Prawo budowlane*.

Wprowadzanie wyrobów budowlanych na polski rynek regulowane jest przez *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiające zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylające dyrektywę Rady 89/106/EWG oraz Ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych*.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiające zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylające dyrektywę Rady 89/106/EWG obowiązuje w całości od 1 lipca 2013 r., a jego przepisy stosowane są bezpośrednio we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Zgodnie z *Ustawą o wyrobach budowlanych* z dnia 16 kwietnia 2004 r., wyrób budowlany może być **wprowadzony do obrotu lub udostępniany na rynku krajowym**, jeżeli nadaje się do stosowania przy wykonywaniu robót budowlanych, w zakresie odpowiadającym jego właściwościom użytkowym i zamierzonemu zastosowaniu co oznacza, że jego właściwości użytkowe umożliwiają prawidłowo zaprojektowanym i wykonanym obiektom budowlanym, w których ma on być zastosowany w sposób trwały, spełnienie podstawowych wymagań, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – *Prawo budowlane*.

Ustawa o wyrobach budowlanych ustanawia następujące **zasady wprowadzania wyrobów budowlanych do obrotu**:

1. Wyrób budowlany objęty normą zharmonizowaną lub zgodny z wydaną dla niego europejską oceną techniczną, może być wprowadzony do obrotu lub udostępniany na rynku krajowym wyłącznie zgodnie z rozporządzeniem Nr 305/2011. Wzór oznakowania CE określa załącznik II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiającego wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz. Urz. UE L 218 z 13.08.2008, str. 30).

2. Wyrób budowlany nieobjęty normą zharmonizowaną, dla której zakończył się okres koegzystencji, o którym mowa w art. 17 ust. 5 rozporządzenia Nr 305/2011, i dla którego nie została wydana europejska ocena techniczna, może być wprowadzony do obrotu lub udostępniany na rynku krajowym, jeżeli został **oznakowany znakiem budowlanym**, którego wzór określa załącznik nr 1 do ustawy.

3. Wyrób budowlany nieobjęty zakresem przedmiotowym zharmonizowanych specyfikacji technicznych, o których mowa w art. 2 pkt 10 rozporządzenia Nr 305/2011, może być udostępniany na rynku krajowym, jeżeli został legalnie wprowadzony do obrotu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz w Turcji, a jego właściwości użytkowe umożliwiają spełnienie podstawowych wymagań przez obiekty budowlane zaprojektowane i budowane w sposób określony w przepisach techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej. Wraz z wyrobem budowlanym udostępnianym na rynku krajowym dostarcza się informacje o jego właściwościach użytkowych oznaczonych zgodnie z przepisami państwa, w którym wyrób budowlany został wprowadzony do obrotu, instrukcje stosowania, instrukcje obsługi oraz

informacje dotyczące zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa, jakie ten wyrób stwarza podczas stosowania i użytkowania.

Zgodnie z przepisami oceny zgodności wyrobu budowlanego ze specyfikacją techniczną dokonuje producent, stosując **system oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych** określony w tej specyfikacji.

Obowiązki producentów, upoważnionych przedstawicieli producentów, importerów i sprzedawców w zakresie wyrobów budowlanych znakowanych znakiem budowlanym określa *Ustawa o wyrobach budowlanych*. Natomiast obowiązki producentów, upoważnionych przedstawicieli, importerów i dystrybutorów w zakresie wyrobów budowlanych udostępnianych na rynku ze znakiem CE określa rozporządzenie Nr 305/2011.

Oznakowanie znakiem budowlanym umieszcza się na wyrobie budowlanym, dla którego producent sporządził, na swoją wyłączną odpowiedzialność, krajową deklarację właściwości użytkowych wyrobu budowlanego, zwaną dalej „krajową deklaracją”. Właściwości użytkowe wyrobu budowlanego, zadeklarowane w krajowej deklaracji zgodnie z właściwą przedmiotowo Polską Normą wyrobu lub krajową oceną techniczną, należy odnieść do tych zasadniczych charakterystyk, które mają wpływ na spełnienie podstawowych wymagań przez obiekty budowlane, zgodnie z zamierzonym zastosowaniem tego wyrobu. Informacje o właściwościach użytkowych wyrobu budowlanego w odniesieniu do zasadniczych charakterystyk tego wyrobu można podać wyłącznie, o ile zostały określone w krajowej deklaracji.

Wzór i zawartość krajowej deklaracji właściwości użytkowych wyrobu budowlanego zawiera *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie sposobów deklarowania właściwości użytkowych wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1966) z późniejszymi zmianami.

Jeśli w zastosowanym systemie oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych bierze udział akredytowana jednostka certyfikująca wyroby, podstawą do wydania deklaracji producenta jest wydany w trakcie oceny zgodności przez tą jednostkę **krajowy certyfikat stałości właściwości użytkowych** potwierdzający, że wyrób budowlany i proces jego wytwarzania są zgodne ze specyfikacją techniczną lub też **krajowy certyfikat zgodności zakładowej kontroli produkcji**, który potwierdza, że proces wytwarzania wyrobu budowlanego jest stabilny i udokumentowany, a wytwarzany wyrób i proces produkcji zgodny ze specyfikacją techniczną.

W przypadku, gdy wyrób budowlany produkowany jest w oparciu o zharmonizowaną specyfikację techniczną zastosowanie ma *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiające zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylające dyrektywę Rady 89/106/EWG. Zharmonizowane specyfikacje techniczne* - oznaczają normy zharmonizowane i europejskie dokumenty oceny.

Zgodnie z art. 4 i 6 rozporządzenia Nr 305/2011 producent wyrobu budowlanego objętego normą zharmonizowaną lub wyrobu zgodnego z wydaną dla niego europejską oceną techniczną, zobowiązany jest, przed jego wprowadzeniem do obrotu, do sporządzenia **deklaracji właściwości użytkowych** oraz oznakowania wyrobu **znakiem CE** stosownie do art. 8 i 9 tego rozporządzenia. Z każdym wyrobem udostępnianym na rynku z oznakowaniem CE dostarczana jest kopia deklaracji właściwości użytkowych na zasadach określonych w art. 7 rozporządzenia Nr 305/2011. Wzór deklaracji właściwości użytkowych określa *Rozporządzenie Delegowanej Komisji (UE) NR 574/2014 z dnia 21 lutego 2014 r. zmieniające załącznik III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 w odniesieniu do wzoru, który należy stosować przy sporządzaniu deklaracji właściwości użytkowych wyrobów budowlanych*.

Podstawą do wystawienia przez producenta **deklaracji właściwości użytkowych** dla wyrobów, do których przypisano systemy oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych 1, 1+ lub 2+, jest wydany przez jednostkę notyfikowaną **certyfikat stałości właściwości użytkowych** lub **certyfikat zgodności zakładowej kontroli produkcji**.

4. Znakowanie wyrobów budowlanych

Wzór **znaku budowlanego**, określa *Ustawa o wyrobach budowlanych*.

Przez umieszczenie lub zlecenie umieszczenia **znaku budowlanego** na wyrobie budowlanym producent ponosi odpowiedzialność za zgodność tego wyrobu z deklarowanymi właściwościami użytkowymi, wymaganiami określonymi w ww. ustawie oraz w przepisach odrębnych, mającymi zastosowanie do tego wyrobu.

W przypadku, gdy wyrób budowlany produkowany jest w oparciu o zharmonizowaną specyfikację techniczną i wystawiono dla niego **deklarację właściwości użytkowych**, przed wprowadzeniem do obrotu podlega obowiązkowi oznaczenia **znakiem zgodności CE**. Wzór oznakowania CE określa *załącznik II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiającego wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie EWG nr 339/93*.

Jeżeli oznakowaniu B lub CE towarzyszy numer identyfikacyjny jednostki odpowiednio akredytowanej lub notyfikowanej producent umieszcza numer nadany jednostce. O ewentualnej zmianie numeru jednostka poinformuje Wnioskodawcę/Producenta. Numer jednostki akredytowanej i notyfikowanej może być używany tylko zgodnie ze specyfikacją techniczną, będącą dokumentem odniesienia w procesie wydawania odpowiedniego certyfikatu, np. na etykiecie wyrobu bądź deklaracji właściwości użytkowych wyrobu.

5. Informacje o jednostce certyfikującej wyroby

Dane identyfikacyjne jednostki certyfikującej wyroby

Nazwa JCW: **Instytut Badawczy Dróg i Mostów
Dział Certyfikacji Wyrobów**

Numer certyfikatu akredytacji: **AC 052**

Numer jednostki notyfikowanej: **2219**

Adres: **ul. Instytutowa 1, 03-302 Warszawa**

Telefon: **22 811 91 63, 22 698 06 06 w. 415, 416, 417, 418, 440**

Sekretariat IBDiM

Adres: **ul. Instytutowa 1, 03-302 Warszawa**

Telefon: **22 814 50 25**

Adres internetowy: **www.ibdim.edu.pl**

Konto bankowe: **Bank Pekao S.A. Oddział w Warszawie, ul. ks. I. Kłopotowskiego 15**

- nr rachunku dla PLN **43 1240 6074 1111 0000 4998 4831**

- nr rachunku dla EUR PL **14 1240 6074 1978 0000 4992 0275**

KRS: **00000158240**

REGON: **000127686**

NIP: **525-000-76-61**

Organizacja jednostki certyfikującej wyroby

Jednostka prowadzi działalność poprzez Dział Certyfikacji Wyrobów (CW). Osobą odpowiedzialną za realizację polityki jakości w jednostce certyfikującej wyroby jest Kierownik Działu Certyfikacji Wyrobów – mgr inż. Joanna Prasalska-Nikoniuk. W jednostce certyfikującej działają:

- **Rada**, powołana przez Dyrektora IBDiM spośród stron, których interesy wiążą się z procesem certyfikacji. W skład Rady wchodzi:
 - a) przedstawiciele jednostek administracji państwowej,
 - b) eksperci reprezentujący generalnych inwestorów,
 - c) przedstawiciele producentów i dostawców,

- d) przedstawiciele organizacji zawodowych i normalizacyjnych,
- e) przedstawiciele jednostki certyfikującej wyroby.

Do zakresu działania Rady należy m.in. określenie i nadzorowanie wdrażania polityki związanej z działalnością certyfikacyjną, nadzorowanie działalności finansowej związanej z certyfikacją wyrobów, wnioskowanie o powołanie Komitetu Technicznego oraz przyjmowanie jego regulaminu.

- **Komitet Techniczny**, powołany przez Dyrektora IBDiM na wniosek Rady pełniący rolę organu opiniującego i doradczego w sprawie certyfikacji wyrobów.

6. Zakres działalności certyfikacyjnej IBDiM

Jednostka certyfikująca prowadzi:

- w obszarze krajowym **certyfikację** w systemach 1+, 1 i 2+;
- w odniesieniu do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 305/2011 (CPR): **certyfikację stałości właściwości użytkowych** (w systemie 1) i **certyfikację zgodności zakładowej kontroli produkcji** (w ramach systemu 2+).

Zakres działalności certyfikacyjnej IBDiM obejmuje wyroby stosowane w budownictwie drogowym i mostowym.

Aktualny zakres akredytacji zawierający wykaz wyrobów certyfikowanych przez dział Certyfikacji Wyrobów IBDiM oraz zakres notyfikacji zamieszczone są na stronie internetowej IBDiM.

7. Zasady procedury certyfikacyjnej

Zasady ogólne

Szczegółowy tryb certyfikacji wyrobów opisany jest w procedurach Działu Certyfikacji Wyrobów IBDiM. Schematy procedur certyfikacyjnych przedstawione są w załączniku nr 1 do niniejszego informatora.

Certyfikacja **w obszarze krajowym** wg systemów oceny zgodności 1, 1+ i 2+ odbywa się w trybie zgodnym z: *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie sposobów deklarowania właściwości użytkowych wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1966 z późniejszymi zmianami).

Ocena i weryfikacja przeprowadzana przez jednostkę certyfikującą w ramach systemów 1 i 1+ obejmuje:

- a) ocenę właściwości użytkowych wyrobu budowlanego na podstawie badań próbek, w tym ich pobierania, obliczeń, tabelarycznych wartości lub opisowej dokumentacji tego wyrobu
- b) przeprowadzenie wstępnej inspekcji zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji,
- c) wydanie krajowego certyfikatu stałości właściwości użytkowych,
- d) kontynuację nadzoru, oceny i ewaluacji zakładowej kontroli produkcji,
- e) przeprowadzanie kontrolnych badań próbek pobranych przez jednostkę certyfikującą w zakładzie produkcyjnym lub w obiektach magazynowych producenta (tylko w systemie 1+).

Jeżeli dla wyrobu budowlanego została wydana krajowa ocena techniczna, to ocenę właściwości użytkowych tego wyrobu, o której mowa w: podpunkcie a, stanowią ustalenia zawarte w tej krajowej ocenie technicznej w zakresie właściwości użytkowych tego wyrobu, w związku z tym jednostka certyfikująca nie realizuje zadań określonych w tym podpunkcie.

Ocena i weryfikacja przeprowadzana przez jednostkę certyfikującą w ramach systemu 2+ obejmuje:

- a) przeprowadzenie wstępnej inspekcji zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji,
- b) wydanie krajowego certyfikatu zgodności zakładowej kontroli produkcji,

c) kontynuację nadzoru, oceny i ewaluacji zakładowej kontroli produkcji.

Certyfikacja stałości właściwości użytkowych w systemie 1 w odniesieniu do *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 305/2011 (CPR)* obejmuje m.in. następujące etapy procesu:

- ocenę właściwości użytkowych wyrobu na podstawie badań (w tym pobierania próbek), obliczeń typu, tabelarycznych wartości lub opisowej dokumentacji wyrobu;
- wstępną inspekcję zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji;
- kontynuację nadzoru, oceny i ewaluacji zakładowej kontroli produkcji.

Certyfikacja zgodności zakładowej kontroli produkcji w systemie 2+ w odniesieniu do *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego* obejmuje m.in. następujące etapy procesu:

- wstępną inspekcję zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji;
- kontynuację nadzoru, oceny i ewaluacji zakładowej kontroli produkcji.

Krajowe certyfikaty zostają wydane na czas obowiązywania krajowej oceny technicznej. W przypadku certyfikacji, gdzie dokumentem odniesienia jest norma, certyfikat zostaje wydany bezterminowo.

Wnioskodawca zgłaszający się w sprawie wydania certyfikatu uzyskuje w Dziale Certyfikacji Wyrobów informacje na temat opłat i trybu postępowania w wybranym procesie certyfikacji oraz wymagań, jakie musi spełnić. Otrzymuje również właściwy formularz wniosku o certyfikację lub informację o możliwości pobrania wniosku ze strony internetowej Instytutu.

Jednostka certyfikująca przeprowadza badania wyrobu:

- we własnych akredytowanych laboratoriach,
- we własnych laboratoriach nieakredytowanych pod warunkiem oceny kompetencji laboratorium w odniesieniu do mających zastosowanie wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02, wykonanej przez PCA w ramach akredytacji i nadzoru jednostki certyfikującej.
- w laboratoriach akredytowanych, z którymi jednostka podpisała porozumienie o współpracy.

Jednostka certyfikująca nie przewiduje prowadzenia badań w laboratorium producenta.

Dopuszcza się uznanie badań przez jednostkę certyfikującą na zasadach określonych w specyfikacji technicznej (np. wspólne wykorzystywanie wyników badań typu). Jeżeli jednostka korzysta z danych historycznych muszą być spełnione wymagania określone w Instrukcji o użyciu danych historycznych.

Jednostka certyfikująca, po pobraniu reprezentatywnych próbek wyrobu w zakładzie producenta, zleca wykonanie badań typu laboratorium badawczemu. W uzasadnionych przypadkach, po zaakceptowaniu przez Kierownika Działu CW Klient sam zleca wykonanie badań w laboratorium wskazanym przez Dział CW. Wówczas Dział CW uczestniczy w pobieraniu bądź typowaniu reprezentatywnych próbek do badań. Dopuszcza się pobieranie próbek w czasie wstępnej inspekcji zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji. Próbki mogą być pobrane przez laboratorium zewnętrzne (podwykonawcę).

Cennik usług świadczonych w ramach procesów certyfikacji jednostki certyfikacyjnej dostępny jest w Dziale CW oraz na stronie www.ibdim.edu.pl.

Wnioskodawca ubiegając się o certyfikat składa w Dziale Certyfikacji Wyrobów IBDiM następujące dokumenty:

- wypełniony wniosek o certyfikację razem z wyszczególnionymi w nim załącznikami,
- inne dokumenty określone przez Dział CW przed złożeniem wniosku.

Jednocześnie wnioskodawca wpłaca na konto IBDiM opłatę wstępną, której wysokość określona jest w cenniku. Wypełniony formularz wniosku i wymagane załączniki powinny zawierać dane pozwalające na jednoznaczną identyfikację producenta oraz wyrobu i jego zamierzonego przeznaczenia.

Etapy procesów certyfikacji

➤ Pierwszy etap obejmuje:

- informacje wstępne (na temat trybu postępowania w procesie certyfikacji, zakresu badań i pobierania próbek (jeśli dotyczy), przedstawienia dokumentacji zakładowej kontroli produkcji oraz wysokości opłat),
- przyjęcie wniosku z załącznikami, w tym z dowodem dokonania opłaty wstępnej,
- sprawdzenie bezstronności IBDiM względem wnioskodawcy/producenta,
- formalną ocenę kompletności dokumentów,
- w przypadku pozytywnego wyniku oceny, przygotowanie i przesłanie wnioskodawcy potwierdzenia przyjęcia wniosku i umowy o certyfikację.

Podpisanie umowy o certyfikację oraz wpłacenie zaliczki, stanowi podstawę do kontynuacji prac certyfikacyjnych, obejmujących dalsze etapy.

➤ Drugim etapem certyfikacji jest:

- w przypadku certyfikacji stałości właściwości użytkowych (w systemie 1 w odniesieniu do *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 305/2011 (CPR)*) ocena właściwości użytkowych wyrobu na podstawie badań typu (w tym pobierania próbek), obliczeń typu, tabelarycznych wartości lub opisowej dokumentacji wyrobu,
- ocena zakładu producenta i systemu zakładowej kontroli produkcji na podstawie analizy dokumentacji systemu oraz wyników wstępnej inspekcji zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji.

Celem inspekcji jest:

- sprawdzenie zgodności informacji podanych we wniosku ze stanem faktycznym oraz ocena możliwości stabilnej produkcji wyrobu,
- sprawdzenie zgodności wyrobu i systemu zakładowej kontroli produkcji z wymaganiami właściwego dokumentu odniesienia.

Inspekcje i ocena systemu zakładowej kontroli produkcji przeprowadzane są w odniesieniu do wymagań zawartych w dokumencie odniesienia (krajowej ocenie technicznej lub normie) i ustalonych w dokumentacji producenta. Podstawą oceny mogą być także specyficzne wymagania stawiane producentom wyrobów budowlanych, publikowane na stronie internetowej instytutu.

Spostrzeżenia zbierane są podczas prowadzenia rozmów, badania dokumentów i zapisów oraz obserwacji działań i warunków w obszarach, których dotyczy kontrola. Sprawdzeniu podlegają w szczególności stosowane materiały, prawidłowość przebiegu kontroli międzyoperacyjnej i badania wyrobu finalnego. Wynik kontroli zawarty w raporcie przesyłany jest wnioskodawcy. W przypadku stwierdzenia niezgodności (w sytuacji niespełnienia wymagań) wnioskodawca zobowiązany jest do określenia, podjęcia i wykonania korekcji i działań korygujących niezbędnych do usunięcia niezgodności i ich przyczyn oraz przesłania do Działu CW udokumentowanej informacji o ich wykonaniu. Dowody wdrożenia zaplanowanych działań Producent zobowiązany jest dostarczyć do IBDiM maksymalnie w ciągu 3 miesięcy od otrzymania protokołu niezgodności, w uzasadnionym przypadku opóźnienia – wymagana jest akceptacja IBDiM.

Na podstawie otrzymanej dokumentacji ocenia się, czy podjęte działania są wystarczające a ich udokumentowanie dostatecznie wiarygodne, czy też niezbędne jest przeprowadzenie ponownej inspekcji, jeszcze w ramach prowadzonego procesu certyfikacji.

➤ Trzeci etap obejmuje przegląd i ocenę całego materiału zebranego podczas procesu certyfikacji w celu wydania opinii o wyrobie i systemie zakładowej kontroli produkcji w zakładzie produkcyjnym, ewentualnie wydanie orzeczenia, podjęcie decyzji certyfikacyjnej, przygotowanie umowy o nadzorze, rozliczenie kosztów certyfikacji oraz wystawienie certyfikatu.

Po rozpatrzeniu materiału zebranego podczas procesu certyfikacji wydana jest decyzja certyfikacyjna. W przypadku odmowy udzielenia certyfikacji, wnioskodawca otrzymuje decyzję razem z uzasadnieniem oraz informacją o możliwości i trybie odwołania.

W przypadku pozytywnego wyniku procesu certyfikacji, przyznany certyfikat jest przekazywany wnioskodawcy po podpisaniu z nim umowy o nadzorze oraz rozliczeniu kosztów za przeprowadzony proces certyfikacji.

Proces certyfikacji kończy się w terminie nie dłuższym niż 4 miesiące od daty rejestracji wniosku, pod warunkiem, że dokumentacja jest kompletna i wystarczająca dla potrzeb certyfikacji. Jeżeli w trakcie procesu okaże się, że konieczne jest uzupełnienie lub poprawienie dokumentacji, termin udzielenia certyfikacji przedłuża się o czas, w którym producent dokona niezbędnych uzupełnień i poprawek. W przypadku niezgodności, stwierdzonych podczas prowadzonych prac certyfikacyjnych, przesunięcie terminu realizacji następuje automatycznie o czas niezbędny do wprowadzenia działań przez wnioskodawcę. Czas przeprowadzenia procesu może się także wydłużyć w przypadku niemożności przeprowadzenia inspekcji w zamierzonym terminie.

Dokumenty certyfikacyjne

Dokumentami certyfikacyjnymi są:

1) **krajowy certyfikat stałości właściwości użytkowych/krajowy certyfikat zgodności zakładowej kontroli produkcji** lub **certyfikat stałości właściwości użytkowych/certyfikat zgodności zakładowej kontroli produkcji**,

2) **umowa o nadzorze**, zawarta pomiędzy posiadaczem certyfikatu a jednostką, ustalająca:

- a) zobowiązania finansowe związane z nadzorem,
- b) zakres i częstotliwość badań w trakcie nadzoru (jeżeli dotyczy),
- c) częstotliwość inspekcji zakładu,
- d) zasady posługiwania się certyfikatem,
- e) zasady i tryb przedłużania, rozszerzania, ograniczania zakresu, zawieszania, cofania i unieważniania certyfikatu,
- f) inne ustalenia konieczne do sprawowania nadzoru przez Dział Certyfikacji Wyrobów, w tym zasady wzajemnego informowania o zmianach istotnych dla stron.

Przerwanie procesu certyfikacji

Przerwanie procesu certyfikacji może nastąpić, jeżeli wnioskodawca:

- nie nadeśle w określonym przez Dział CW terminie uzupełniających dokumentów i informacji,
- nie wywiązuje się ze zobowiązań finansowych związanych z certyfikacją,
- wystąpi z wnioskiem o przerwanie procesu certyfikacji.

Nadzór nad wydanym certyfikatem

W trakcie nadzoru ocenia się:

- wyniki przeprowadzanych okresowo badań wyrobu,
- wyniki inspekcji zakładu,
- sposób wykorzystania certyfikatu.

W trakcie nadzoru Kierownik Działu CW podejmuje również stosowne decyzje. Jeżeli w trakcie nadzoru zostaną stwierdzone niezgodności, może nastąpić zawieszenie albo cofnięcie certyfikatu.

Skargi, odwołania i sprawy sporne

Skargę dotyczącą spraw zaistniałych podczas certyfikacji i nadzoru nad certyfikatem w formie pisemnej może złożyć do Działu CW klient lub inne strony.

Klientowi przysługuje prawo odwołania się od decyzji do Dyrektora IBDiM. Odwołanie może być składane w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

W przypadku zaistnienia spraw spornych, które mogą wystąpić w związku z nierozstrzygnięciem skargi lub odwołania będą one rozstrzygane przez sąd powszechny właściwości ogólnej.

8. Opłaty za działalność certyfikacyjną

W odniesieniu do opłat za działalność certyfikacyjną obowiązują następujące zasady:

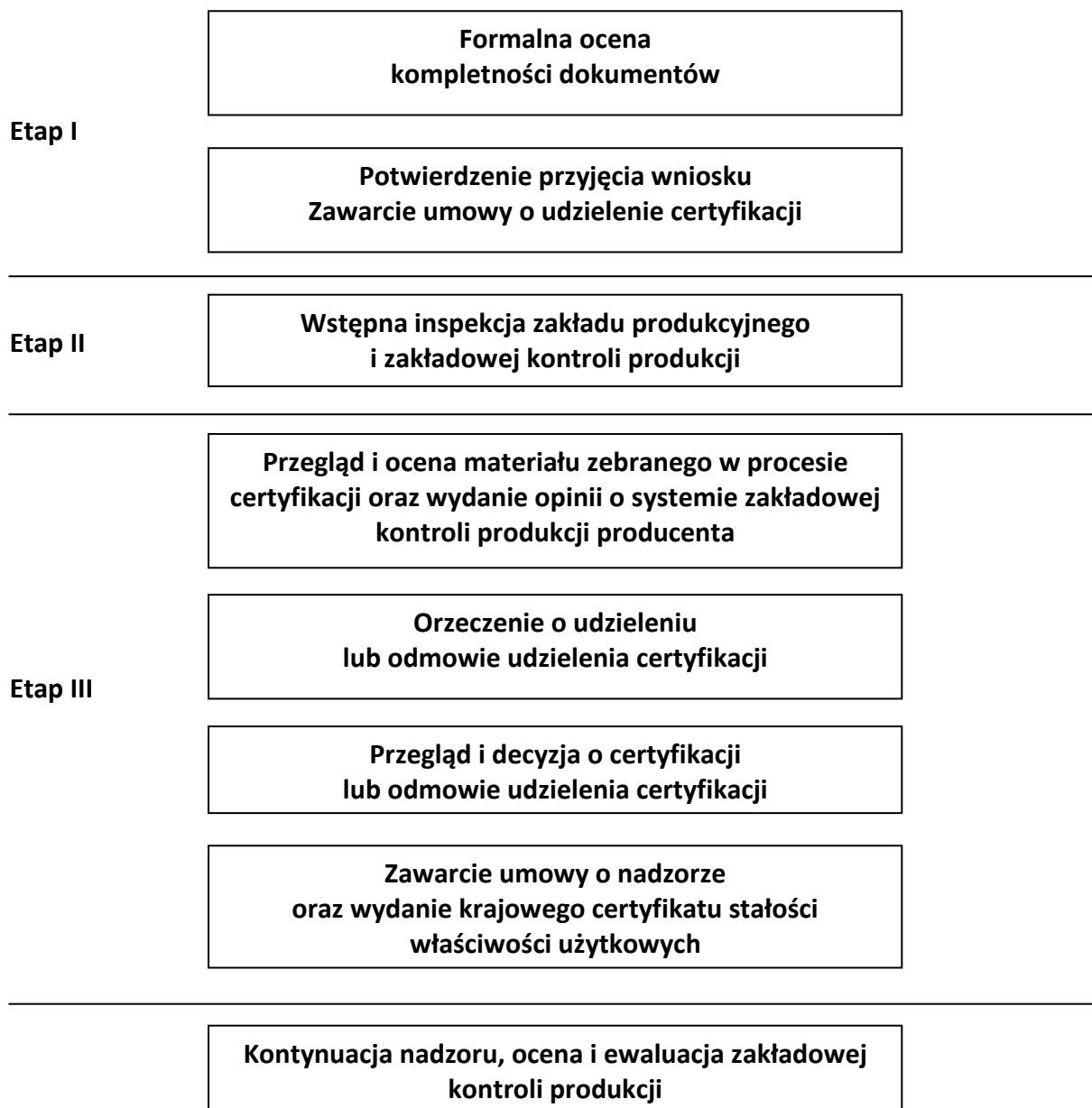
1. Proces certyfikacji jest finansowany z opłat wnoszonych przez wnioskodawcę. Wnioskodawca jest informowany o orientacyjnych kosztach certyfikacji w momencie pierwszego kontaktu z Działem Certyfikacji Wyrobów IBDiM. Dokładna wycena procesu certyfikacji przez jednostkę możliwa jest po otrzymaniu wniosku o certyfikację.

Opłaty pobierane są z góry. Niezapłacenie faktury powoduje automatyczne wstrzymanie prac na każdym etapie procesu certyfikacji.
2. Cennik usług certyfikacyjnych dostępny jest w Dziale CW i na stronie internetowej: www.ibdim.edu.pl.
4. Opłaty ujęte w cenniku podlegają okresowej aktualizacji.
5. Przy ustalaniu opłat za certyfikację wyrobów i certyfikację zkp uwzględnione są koszty:
 - 1) poszczególnych etapów rozliczeniowych (koszty jednostkowe),
 - 2) sprawowania nadzoru nad wydanymi certyfikatami,
 - 3) inne koszty (w tym koszty wyszczególnione w p. 7 i 10).
6. W przypadku przeprowadzania certyfikacji na podstawie dokumentów wystawionych w języku obcym, albo w razie konieczności sporządzania w języku obcym sprawozdań, opłata za certyfikację ulega zwiększeniu o koszty tłumaczeń.
7. Koszty procesu certyfikacji nie obejmują kosztów badań wyrobu, które ustalane są z laboratorium wykonującym badania wyrobu. Koszty te dodatkowo obciążają wnioskodawcę.
8. W przypadku stwierdzonych niezgodności podczas prowadzonego procesu certyfikacji, dodatkowo obciążają wnioskodawcę koszty związane z koniecznością sprawdzenia wykonania przez producenta działań korekcyjnych i działań korygujących.
9. Opłata za certyfikację nie obejmuje kosztów delegacji służbowych. Koszty te obciążają wnioskodawcę na zasadach określonych w odrębnych przepisach dotyczących zasad wypłacania diet i innych należności z tytułu podróży służbowych.
10. W przypadku konieczności wydania orzeczenia przez Komitet Techniczny, gdy system zakładowej kontroli produkcji producenta lub wyniki badań wyrobu budzą wątpliwości, koszty organizacji i obsługi posiedzenia Komitetu dodatkowo obciążą wnioskodawcę zgodnie z aktualnym cennikiem jednostki.
11. Rozpoczęcie procesu certyfikacji następuje po złożeniu wniosku o udzielenie, przedłużenie ważności i rozszerzenie certyfikacji oraz po uiszczeniu opłaty za I etap obejmujący rozpatrzenie wniosku i prace przygotowawcze do następnych etapów. Opłata ta nie podlega zwrotowi.
12. Na poczet prac wykonywanych w etapach II i III właściwego procesu certyfikacji, których rezultatem jest wydanie decyzji certyfikacyjnej i certyfikatu, wnioskodawca wnosi zaliczkę w wysokości ustalonej w umowie. Przed wydaniem certyfikatu następuje rozliczenie całkowitych kosztów procesu.

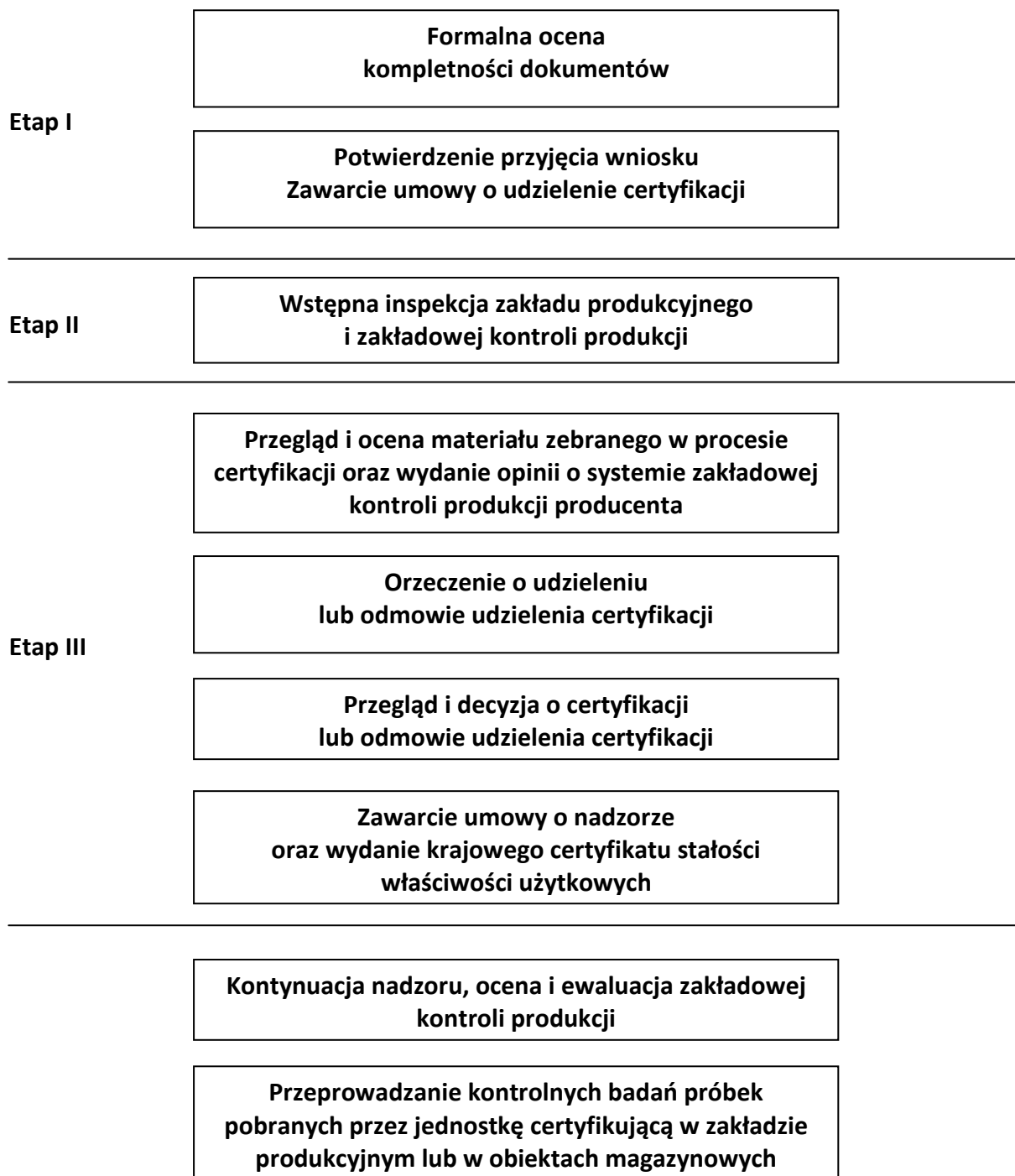
Załącznik nr 1

Schematy procedur certyfikacyjnych

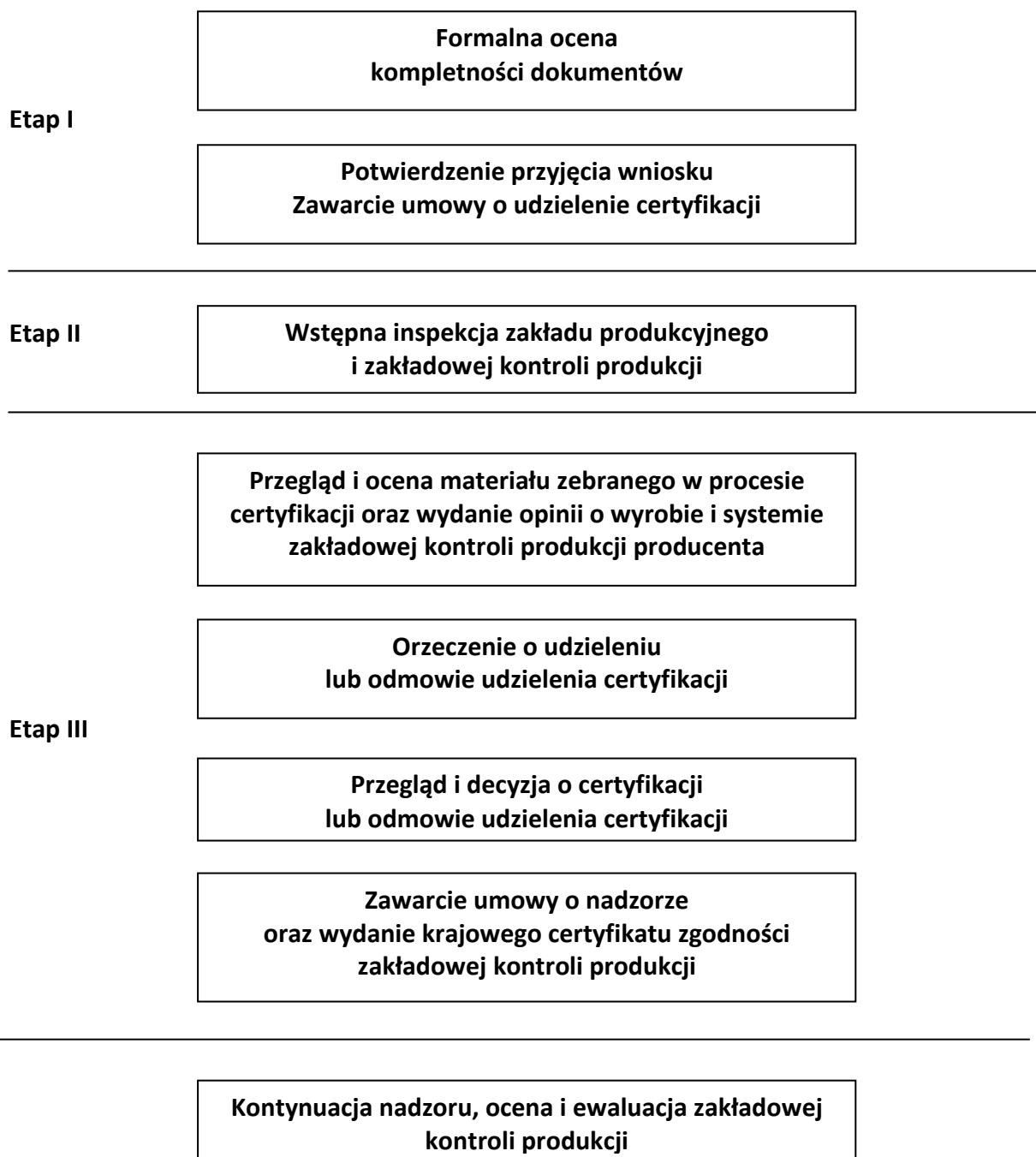
**SCHEMAT PROCEDURY CERTYFIKACYJNEJ wg systemu 1
w obszarze krajowym
(certyfikacja na zgodność z krajowymi ocenami technicznymi)**

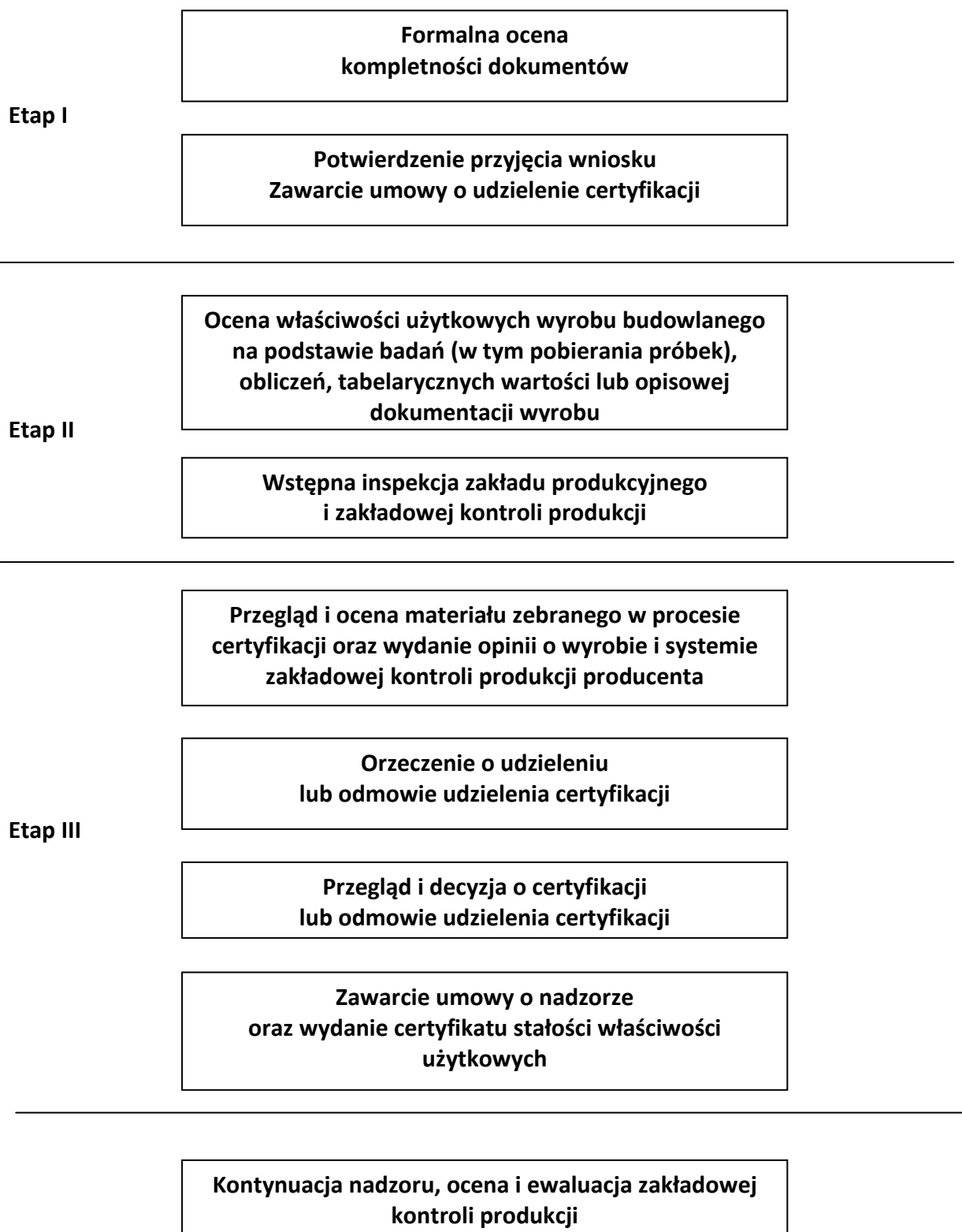
**SCHEMAT PROCEDURY CERTYFIKACYJNEJ wg systemu 1+
w obszarze krajowym
(certyfikacja na zgodność z krajowymi ocenami technicznymi)**

**SCHEMAT PROCEDURY CERTYFIKACYJNEJ wg systemu 2+
w obszarze krajowym
(certyfikacja na zgodność z krajowymi ocenami technicznymi i normami
niezharmonizowanymi)**

SCHEMAT PROCEDURY CERTYFIKACYJNEJ wg systemu 1
(w odniesieniu do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 305/2011)

**SCHEMAT PROCEDURY CERTYFIKACYJNEJ wg systemu 2+
(w odniesieniu do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 305/2011)**

